

A TENGERPART

NAPILAP.

FIUME, vasárnap 1910. március 27.

70. szám

VII. évfolyam.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Viale dell' Ospedale, Wurzer ház 1. emelet.

Nyomdai telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos postt sorja 40 fillér.

Az emberiség veszedelme.

Írta: Ferenc Agoston egyetemi orvostanár.

A szolidaritás gondolata, a szociális gondolkodás elterjedése az emberi önzés ellenére is önkénytelenül a szociális hygienára visz át. Hiába minden egoizmus, hiába jelentkezik koronként az emberben a ragadozó állat és hiába fordítunk bármily nagy gondot az egyénre minden takargatás ellenére a mélyebben vizsgáló elé tárul a nagy tömegnyomorétság, a betegek, degeneráltak, idioták óriási kontingense. A primitív népeknél a nyomorékot egyszerűen megölték. Az állatoknál is a tökéletlenebbek a természetes kiválasztás következtében elpusztultak. Nem így a kultúrembernél, ahol a szeretet és az orvostudomány pártfogásába veszi a tökéletlen egyéneket és valóságga előmozdítja szaporodásukat. A háború azelőtt a gyengéket pusztította el, ma csak az erősek mennek háborúba és vesztik életüket. Mindezért az emberi faj romlása erősen előre halad. Ennek a fajromlásnak egyik legfontosabb tényezője az alkoholizmus.

Midőn az emberi kíváncsiság az erőszettálokat felfedezte, már meg is szerette, mert azt tapasztalta, hogy a bennük levő narkotikum rendkívül kellemes érzést idéz elő. A fájdalmak sokkal enyhébbek lesznek a beálló bérülés folytán. A fájdalom ugyanis nem más mint túlságosan intenzív foka az érzék szervek által közvetített ingereknek. A fájdalom célszerű berendezése a természetnek, mert mintegy biztosítószerep módjára figyelmeztet nagyobb veszélyekre. A kis gyermek minden káros cselekvést rögtön abbahagy, ha az fájdalommal kezd lenni. Ami tehát ezt a fájdalomérzést megszünteti, az az emberi biztosító szerepétől megfosztva, nagyobb veszélyek előre érzését és az idejében való menekülést megakadályozza. Az alkohol kellemes hatása is onnan ered, hogy érzéketlenné tesz a beálló agybérülés folytán, amint hogy a nagyobb foku agybérülés, a paralysis progressiva is rendkívül kellemes közérzettel jár. Az alkohol a hideg és meleg érzését is gyöngíti, ezért bármennyire dicsérik is a szeszes ital télen melegítő, nyáron hűsítő hatását, nagyon gyakran visz megfagyáshoz és napszuráshoz. Ezért a kellemes érzékeltetésért szerettek már őseink is egyes kivételes alkalmakkor lerészegedni. Szociális bajja az alkoholizmus azonban csak az utóbbi időben vált, mikor a technika fejlődésével olcsóbbá vált szeszes ital élvezése általános lett és az alkoholmérgezés heveny alakja helyett a krónikus forma jelentkezett.

Pedig a ritka részegség még nem a legnagyobb baj, mert e szervezet kipihenheti magát, ellenben a krónikus alkoholizmus a sejtek következetes megmérgezéséhez vezet. És a hatás szempontjából teljesen mindegy, hogy az alkohol mily formájában jut a vérbe. A bor és

sör kisebb alkoholtartalmát a pálinkával szemben is élvezni szokott nagyobb mennyiség pótolja és a vérre nézve a hígítás mellékes a mennyiség mellett. A krónikus alkoholfogyasztás legnagyobb veszélye abban rejlik, hogy szinte észrevétlenül terjed. A legtöbb ember még mindig nagyon mértékletesnek véli magát, midőn az alkohol káros hatása anélkül, hogy rögtön szembetűnően jelentkezik, már megvan. A részegség legalább szembetűnő és így visszariasztó, a szokásos u. n. mértékletes ivás ellenben sokáig lappanó bajokat idéz elő és ezért nagyon megtévesztő. A bérni rendkívül megbízhatóan (anonym egyéni lapokból) összeállított statisztikai adatok szerint minden 9—10-ik férfi az alkohol áldozata.

Az absztinencia üdvös hatását bizonyítják a biztosító társaságok tapasztalatai. Ezeknek anyagi érdekük minél megbízhatóbb valószínűségi adatokat szerezni a halálozási arányszámokról. Egyes angol társaságok, melyek külön csoportokban biztosítottak absztinenseket és külön a mértékletes ivókat 30 éven keresztül azt tapasztalták, hogy míg az absztinenseknél a halálozási arányszám 70—56—47 százalék, addig a mértékleteseknél 96—80—69 százalék.

Amerikai beteksegélyző pénztárak azt találták, hogy míg az absztinenseknél 5 év alatt háromnegyed hét, addig a mértékleteseknél ugyanezen idő alatt 2 és fél az átlagos betegedési arányszám.

Az alkohol a bünteteket idézi elő, az elmebetegséget, a gondolkodást, az emlékezetet gyengíti. Mindezeknél azonban fontosabb káros hatása az utódokra. Ebből a szempontból nem az ivási hajlandóság átöröklésében van a főveszély, hanem a blastophtoriában, vagyis a petesejt megromlásában, megmérgezésében. Ennek következtében oly sok az alkoholista utódai között az idióta, epileptikus büntettes, elmebajos stb. Az alkoholizmus degenerálódásnak egy jeleként mutatta ki Bunuge az anyák szoptatási képességének csökkenését is. Nagyon értékesek Laitinen legújabb állatokon végzett kísérletei, melynek kimutatták, hogy kismértékű alkohol is jelentékenyen csökkenti a vér haemolitikus ellenálló képességét a fertőző bacillussal szemben.

Az alkoholizmus ily sokoldalú káros hatását az áldozatok folyton növekvő száma mellett nem szabad karbatett kézzel néznünk. Míg a kínaiak és a japánok törvényt hoztak az ópium ellen, addig mi semmit sem teszünk. Főbaj, hogy az állam rövidlátásában nem látja be, hogy az alkohol nagyobb gazdasági károkat okoz, mint amily hasznot hajt és hogy a nép jóléténél nemesebb cél nincs.

UDONSÁGOK.

Lapunk legközelebbi száma a husvéti kettős ünnep miatt kedden este a rendes időben jelenik meg.

— **Személyi hir.** Bubla Ferenc a budapesti királyi ítélőtábla tanácselnöke tegnap Fiuméba érkezett. A tanácselnököt a pályaudvaron Pancera István táblai bíró fogadta. Bubla csakhamar Abbaziába utazott, ahol hosszabb ideig fog tartózkodni.

— **Husvét.** A katolikus egyház ma ünnepli meg a keresztre feszített üdvözítő feltámadásának magasztos ünnepét. Az emberiség bűnei miatt az olajfák hegyén halált szenvedett Jézus Krisztus sirbatételének emlékét az egyház a nagyhéten komor gyászpompával ünnepelte meg. Elhallgattak a harangok is három napra, a néphit szerint Rómába mentek s a harangok csengő szavát a kereplők helyettesítették. A fekete posztóval bevont oltárokon semmi dísz nem volt, minden a mélységes gyászt jelképezte. Nagyszombat este azonban a fájdalmat, a sötét gyászt öröm váltja fel. Hivők és egyház ünneplik, hogy Isten fia diadalmaskodott az enyészeten, a halálon s sirjából feltámadott.

A Resurrixit alkalmából ma ünnepi körmenet lesz este hat órakor, amely a Chiesa del Duomotól a Via San Bernardinon, a Piazza Scarpan, a Corso Prolungaton és a Via del Fosson fog végighaladni. A körmenetet a Jellasich gyalogezred fél százada fogja kísérni, zászlóval és zenekarral. A kegyeletes ünnepen az állami, városi és katonai hatóságok vezetői is megjelennek a pazar díszítésű díszmagyarba öltözött Wickenburg István gróf kamarás, kormányzó-helyettes vezetésével. Holnap azután a hagyományos élelmiszer szentelést tartják meg s ezzel az emberiség átadja magát a husvét örömeinek.

— **Az Asilo Clotilde ünnepe.** Diszes ünnepség színhelye volt ma az Asilo Clotilde jótékonsági egyesület otthona. Az intézet ugyanis ma ünnepelte meg fenállásának huszonöt éves évfordulóját. A jubileum alkalmából a fiumei és magyar zászlókkal gazdagon díszített nagyteremben a kicsinyek iskolai ünnepet rendeztek, melyen Zbozenski Emma, az intézet vezetőnője méltatta a nap jelentőségét. A vezetőnő ezután megköszönte Wickenburg István gróf kamarás, kormányzó-helyettesnek, az intézet igazgatójának és nejének odaadó támogatását. A gróf magyar és olasz nyelven tartott válaszában a siker dicsőségét az adakozókra hárította, elsősorban Klotild főhercegasszonyra, aki akadályoztatása miatt Szirmay Sarolta grófnő udvarhölgygyel képviseltette magát. Megjelent az emlékünnepezen Kan-kovszky Ferenc miniszteri tanácsos, a kormányzó tanügyi előadója is. Az illusztris vendégek egy ideig megsemmisítették a kicsinyek mulatozását, majd a husvéti ajándékok szétosztása következett. Az intézet a főhercegasszony képviselőjének hatalmas virágcsokorral kedveskedett. Az emlékünnepe befejezése után az inté-

zet tágas udvarán *Jeify Gyula* a „*Vasárnapi Ujság*” munkatársa több fényképfelvételt készített. A képeken a gondtalanul játszadozó kicsinyek láthatók az előkelőségekkel együtt.

— **Legujabb csatahajóink.** Pólából jelentik nekünk, hogy az „*Erzherzog Franz Ferdinand*” nevű legujabb cirkáló hadihajóink tegnap érkezett oda Triesztből szolgálati beosztása végett. A haditengerészet bizottsága minden tekintetben kifogástalannak találta a hajót és azt a hivatalos próba után átvette. Az „*Erzherzog Franz Ferdinand*”-ot 1907. végén kezdték építeni s a sanmarcói hajógyárban és 1908. szeptember 30-án bocsátották vízre. Azóta a főszerelési munkálatokat végezték rajta. Az új hadosztályba tartozó második csatahajónak, a „*Zrinyi*”-nek vízrebocsátását, mint már megírtuk, a jövő hónap 12-én tartják meg Triesztben. Erre az ünnepségre szóló meghívókat most küldte szét Montecuccoli Rudolf gróf tengernagy, haditengerészetünk parancsnoka. A „*Zrinyi*” vízrebocsátásánál Ferenc Szalvátor főherceg fog megjelenni a király képviseletében és a keresztanyai tisztséget Mária Valéria főherceggasszony fogja ellátni.

— **Anarkisták Fiumében.** Egyik detektív a napokban megtudta, hogy Catalano Leo huszonhat éves bari-i illetőségű egyén mintegy három héttel ezelőtt a Via Gisellan kis gyümölcskereskedést nyitott. Tudomására jutott a rendőrközegnek az is, hogy Catalanot a környéken mint anarkistát ismerik s anyagi viszonyaihoz mérten feltűnően jól él. A detektív ekkor elhatározta, hogy a titokzatos idegent megfigyeli. Mindenekelőtt kifürkészte, hogy Catalano melyik mulatóhelyet látogatja, kellezik-e s nem folytat-e feltűnő életmódot. Kutatása közben megtudta a detektív az is, hogy pénteken délután a gavalléroskodó idegen az óváros egyik mulatóhelyén fog találkozni. A buzgó detektív most már nem késlekedett, hanem belépett a mulatóba, ahol a keresett egyént vidám társaságban találta. A detektív fáradozása nem maradt eredmény nélkül. Az idegen ugyanis nemcsak anarkista elveit vallotta be, hanem számos bűnét is feltárta a rendőrség előtt. Bevallotta, hogy Olaszországban késelésért három hónapi, súlyos testisértésért egy évi, késelésért három havi, továbbá más büntetéseket egy évi és nyolc havi, majd három és négy évi börtönre ítélték el. Elbeszélte, hogy kivüle számos más, nála is veszedelmesebb anarkista él Fiumében, akiknek szintén sok bűn nyomja a lelküket. A közlékeny hangulatban levő Catalano meg is nevezte anarkista társait. A detektív erre az anarkistát a rendőrségre kísérte, ahol a jegyzőkönyv felvétele után letartóztatták, üzletét pedig bezárták. Említésre méltó, hogy Catalano rövid ideig házasságban élt egy jobb családból származó leánnyal. Felesége azonban csakhamar elvált tőle s a házasságot a bíróság is felbontotta. Catalano vallomása alapján több letartóztatás várható.

— **Horvát színészet Susákon.** Az idén történik meg első ízben, hogy teljesen szervezett horvát színtársulat vonul le a tengermentőkre és vendégszereplő körútjában, a nagyobb helységekben több heti szezonra telepszik le. A horvát kultúra terjesztésére az észéki színtársulat vállalkozott, amely egész drámai és operett személyzetével kél majd utra. Május közepén a horvát színészek Susákon kezdik meg az előadásokat. A Tucsics Szrgjan intendás igazgatása alatt álló színtársulat hatvan főből áll. A nyári körútra külön zenekart is szerveznek, amelybe Zágrábból, Velencéből és Milanóból szerződtenek zenészeket. A színtársulat színház és színház hiányában a Susák szálló nagytermében fogja előadásait tartani, de a horvátság körében máris megindult a mozgalom, hogy a horvát színészetnek állandó otthon létesítsenek Susákon. A 22 estére hirdetett ezidei szezonban drámai műveket és operetteket fognak előadni. A műsoron két magyar szerző darabja is szerepel, még pedig Molnár Ferenc „*Ördög*”-e és Kálmán „*Tatárjárás*”-a. Bemutató előadásul „*Trenk báró*”, Albinnek nálunk is ismert operettje kerül színre.

— **Tengeri kirándulás Arbéba és Chersoba.** A Magyar-Horvát Tengeri gőzhajózási társaság hétfőn, március 28-án — kedvező idő esetén — a „*Tátra*” termes-gőzössel kirándulást rendez Arbéba. Indulás Fiuméből d. e. 8.15-kor Abbáziát és Lovranát érintve. Arbéban a hajó délután 4 óráig tartózkodik és Fiuméba 8.30-kor este érkezik vissza. Menetár 10 korona személyenként.

Kirándulást rendez a társaság hétfőn ezenkívül Chersoba a „*Liburnia*” gőzössel. Indulás Fiuméből délután félkettőkor Abbáziát és Lovranát érintve. Visszaérkezés Fiuméba 8.30 órákor este. Menetár 4 korona személyenként.

— **Letartóztatott kivándorlók.** A rendőrség pályaudvari kirendeltsége ma reggel az öt órai triesti vonat elindulása előtt letartóztatta Bolta Mile kijani illetőségű napszámost, mert testvérének Miklósnak az utlevelével akart az Austro-Americana gőzössel Amerikába utazni. A kivándorlási szálló rendőri készületé pedig Fugiak Vitto kasinai földművest tartóztatta le, mert testvérének már érvényét veszített utlevelével akart kivándorolni. A rendőrség, miután Boltától iratait és százharminc korona készpénzt, Fugiaktól pedig huszonkét dollárt elkobzott, szabadon bocsátotta őket. A rendőrség ugyanis a horvát kivándorlók felett kivándorlási ügyekben nem ítélik meg.

— **A tornaegylet közgyűlése.** A „*Fiumei Tornaegylet*” f. é. április 9-én este 7 órákor tartja az egyesület tornatermében folyó évi rendes közgyűlést, melyhez a tagok ez uton meghívotnak. A tárgysorozat ki van függesztve a teremben.

Ha a tagok nem jelennének meg határozatképes számban, a közgyűlés egy félórával később tartatik meg a megjelentek számára való tekintet nélkül.

— **A festmény kiállításból.** A magyar festőknek a városi polgári fiúiskola rajztermében rendezett képkiallítását tegnap és ma igen sokan látogatták. Wickenburg István gróf, kormányzóhelyettes, ki maga is kiváló festő, szintén megtekintette tegnap a tárlatot és nagy elismeréssel nyilatkozott a kiállított képek legnagyobb részéről.

A képek közül különösen a következők érdemelnek említést:

Linek Lajos „*Női fej*”-e és több más szép képe; Papp Bertalan „*Add meg mindennapi kenyerünket*” című képe és az általa festett „*cigányfiú*”; Berkes Antal „*Vihar*”-ja, (egy igazi művészettel megfestett kép); Pataky László „*Kuruc lovasok*” című képe; Nagy Ernő „*Téli tájkép*”-e és a küszöbön ülő öreg asszonyt ábrázoló tanulmánya; Ott Zoltán „*Falusi ház*”-a, Páldy Zoltán „*Tanulmányfej*”-e, Németh Bertalan apró genre dolgai stb.

— **Megharapta a kutya.** Tonk Antal borbélytanonc ma elpanaszolta a rendőrségen, hogy a Piazza del Duomo Lenaz Adél kutyája megharapta a jobb combján. A rendőrség a kutyát megvizsgálattja s Lenaz Adélt felelősségre fogja vonni.

— **A közönség figyelmébe.** Bellai János, a Germania utca 46. sz. alatt (a pénzügyi kaszárnya fölött) levő fodrászület tulajdonosa értesíti az úri közönséget, hogy helyiségét teljesen újjáalakította és a legnagyobb kényelemmel rendezte be. A kiszolgálás mintaszerű és kifogástalan.

— **Az abbazia Szegő szanatoriumba** az elmúlt napokban a következők érkeztek: Dunovitz H. kereskedő, családjából Szófiából, Homolacs Helén kisasszony Boratynból, Kövesdy Blanka főigazgatóné gyermekével, Maier Károly kereskedő, Bartha József, Komor Géza és Komor István Budapestről.

— **Abbazia vendégei.** A szomszédos Abbazia fürdő- és üdülőhelyet január 1-étől március 20-áig összesen 7653 fürdővendég kereste fel. Március 15-étől 20-áig a fürdővendégek száma 1163-mal szaporodott. A március 20-án ott üdülők száma 4089-et tett ki.

— **Kirándulások a tengeren.** Vasárnap, folyó hó 27-én és hétfőn, 28-án, kedvező idő esetén, az Ungaro-Croata a következő kirándulásokat rendez:

Cirkvenicába és Noviba a „*Szamos*” termes gőzössel d. u. 2.30 órákor, visszajövet in-

dulás Noviból d. u. 6 és Cirkvenicából d. u. 6.30-kor. Menetár oda- és vissza 1.50; a jegyek a d. e. 8.45 és 9.30-kor, nemkülönb a d. u. 1-kor induló hajókra is válthatók, este a termes-gőzössel való visszajövetelre.

Portoré- és Buccariba az „*Abbazia*” gőzössel d. u. 2.30 órákor. Menet és esetleg visszajövet Urinj érintésével; jövet indulás Buccariból este 6-kor. Menetár az oda és visszautazásra 80 fillér személyenként.

Abbaziába a „*Lovrana*” és a „*Stefania*” szalon-gőzösekkel d. e. 7, 8, 9, 10, 11 és déli 12-kor, délután 2, 3, 4, 5, 6 és 7-kor. Utolsó járat Abbaziából Fiuméba 7 órákor este. Menetár oda és vissza személyenként 1.20 korona.

Fiuméből Abbaziába a „*Dráva*” gőzössel omnibus vonal. Indulás Fiuméből d. e. 9.30 és 11.30 órákor, továbbá d. u. 1.30 és 4.30 órákor.

Abbaziából Fiuméba d. e. 10.30 órákor d. u. 12.30, 2.30 és 5.30 órákor. Menetár személyenként 20 fillér. Ezen gőzökre érvényes jegyek csakis a gőzhajón kaphatók.

Ika és Lovranába a „*Sava*” gőzössel d. u. 2.30 órákor, menet Volosca, Abbazia és Ika érintésével. Indulás Lovranából este 5.30 órákor és Ikából este 6 órákor, Abbaziából 6.20-kor. Menetár oda és vissza 80 fillér személyenként.

— **A kikötőből.** A kikötőbe részben a tegnapi, részben pedig a mai napon a következő hajók érkeztek: „*Izvor*” osztrák gőzös New-Castleból 3000 tonna kőszénnel. „*Baross*” magyar gőzös Monfalconéból üresen. „*Arabien*” angol gőzös Liverpoolból 20 tonna vassal és 10 tonna gyapjával. „*Kálmán király*” magyar gőzös Glasgowból 150 tonna varrógéppel, 600 hordó fakivonattal és 30 tonna vegyes áruval.

Indult: „*Britannia*” olasz gőzös Palermóba 650 tonna fával. „*Split*” osztrák gőzös Metkovicba 80 tonna búzával és 30 tonna dongával. „*Linz*” osztrák gőzös Konstantinápolyba 240 tonna cukorral, 40-tonna rizsszel, 10 tonna paprikával és 50 üres ládával.

— **Tolvajok az üzlethelyiségben.** A Cunradi cég tegnap feljelentést tett a rendőrségen, hogy a punto franco területén az ötös számú vasúti raktárban levő üzlethelyiségében betörők jártak és egy zsák kétszáz korona értékű kavét s más egyéb árut loptak el. A rendőrség a feljelentés alapján helyszíni szemlét tartott a károsult üzletében s megállapította, hogy a betörők az üzletajtó felett levő kis ablakon át hatoltak az üzletbe. A nyomozó hatóság már is megtalálta a betörők nyomát s három egyénre gyanakszik.

— **Kigyulladt kémény.** Tegnap délelőtt tíz óra felé nagy népcsődületet okozott a Corson egy kéménytűz. A huszas számú ház első emeletén ugyanis, ahol Steinbeis Ottó kereskedő lakik, kigyulladt egyik kémény s kellemetlen füsttel árasztotta el a környéket. A telefonon értesített tűzoltók csakhamar a veszedelem színhelyére siettek s a tüzet eloltották. A kéménytűz oka az volt, hogy erős tüzelés folytán a kémény falán lerakódott korom meggyulladt. Kár nem történt.

Távirat ◀▶ Telefon

Zakariás nincs külföldön.

BRASSÓ, márc. 26. Brassóban ma az a hír terjedt el, hogy Zakariás volt képviselő képviselő külföldre utazott, Zakariás a külföldi utazásáról szóló hírt táviratilag megcáfolta.

Bizalmatlanság Zakariás iránt.

KOVASZNA, márc. 26. A kovásznai választókerület választó polgárai ma értekezletet tartottak, amelyen kimondták, hogy a kerület eddigi képviselőjével Zakariással szemben bizalmatlansággal viseltetnek s öt többé képviselőnek nem jelölik.

Justh agitációs körútja.

BUDAPEST, márc. 26. Justh Gyula ma több volt képviselő kíséretében Ungvárra utazott, ahol résztvesz a holnapi függetlenségi

maggyűlésen. Justh holnapi beszédében részletesen fog foglalkozni a képviselőházi botrány ügyével is.

Hadik Jánosnak ellenjelöltje van.

SZINYÉRVÁRALJA, márc. 26. A szinyérváraljai választókerületben pártonkívüli programmal fellépett Hadik János gróf ellen a nemzeti munkapárt Zsebracsek Jánost kiáltotta ki ellenjelöltnek.

A lipói munkapárt jelölése.

LIPTÓ, márc. 26. A nemzeti munkapárti választók ma Mianaski Mihályt kiáltották ki képviselőjelöltnek.

A képviselőházi vizsgálat befejezése.

BUDAPEST, márc. 26. A rendőrség a képviselőházi botrány ügyében ma folytatta a kihallgatásokat. Ma délelőtt Esterházy Mór gróf volt képviselőt, Ember Károlyt a gyorsiroda második főnökét, Putnoki Mór volt képviselőt, Gál és Latkovics újságírókat hallgatták ki. Esterházy gróf kihallgatása csak néhány percig tartott. A gróf kijelentette, hogy nem tud semmit sem mondani. Hasonlóan lényegtelen vallomást tettek a ma kihallgatott többi tanúk is. A rendőrség valószínűleg még ma befejezi a vizsgálatot s az iratokat az ügyészhez fogja átteni.

Munkapárti jelölés Kisvárdán.

KISVÁRDA, márc. 26. A kisvárdai nemzeti munkapárt mai alakuló gyűlésén Liphay Béla földbirtokost kiáltották ki a kerület képviselőjelöltjének. A választók a mai jelölés alkalmából Tisza István gróftól táviratilag üdvözltek.

Kossuth párti jelölés.

GÖRGŐ, márc. 26. A függetlenségi választók ma Gedeon Aladárt jelölték Kossuth párti programmal.

Návay nem lép fel Battonyán.

BATTONYA, márc. 26. Návay Lajos, a képviselőház volt alelnöke, ma levelet intézett battonyai választóihoz, amelyben kijelenti, hogy kizárólag egyéni szempontok miatt Battonyán ez alkalommal nem lép fel.

Takács Zoltán kiadatása.

BUDAPEST, márc. 26. Takács Zoltán dr. a Zürichben letartóztatott pénzhamisító letartóztatása ellen azzal érvelt, hogy magyar állampolgárságát már elvesztette. A nyomozó hatóságok ezzel szemben megállapították, hogy Takács valóban kérte a magyar állampolgárság köteikéből való elbocsátását. Az eljárást azonban még nem fejezték be s különben is Takács egy évvel ezelőtt még Magyarországon tartózkodott. Állampolgárságát tehát nem vesztette el. Kiadatása iránt a diplomáciai eljárást megindították.

Hózivatarok.

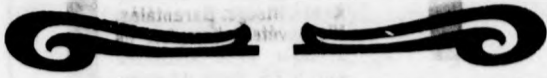
MÁRAMAROSSZIGET, márc. 26. Máramaros megye területén tegnap óta szakadatlanul havazik. A frissen esett hó tíz centiméter magasan borítja a földet.

Az Aetna kitörése.

CATANIA, márc. 26. Az Aetnából szakadatlanul ömlik a láva, amely nagy veszedelemmel fenyegeti a vidéket. Az Aetnán újabban tizennégy működő krátert vettek észre. A láva oly forró, hogy csak negyven méternyire lehet megközelíteni. A kormány az inségeseknek tízezer lírát küldött.

Véres kardpárbaj.

BALASSAGYARMAT, márc. 26. Kollár Jenő városi tisztviselő ma véres kardpárbajt vívott Dobay Zoltán honvédhadnagygyal. A második összecsapásnál Kollár súlyosan megsebesült, mire a segédek a párbajt beszüntették. A párbaj oka kávéházi összeshólkkozás volt.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt telefon vagy levelezőlap útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

Várandós anyák

erősíti és az eráitással egyidejűleg üdítő szert találnak a

SCOTT-féle csukamájolaj EMULSIÓ-ban.

Gyors és erőteljes hatása meglep és gyönyörködtet mindenkit. Bevétele kellemes, emésztése könnyű.

Egy kísérlet meg fogja Önt győzni, hogy az Ön esetében is mily jótékony hatása.

Szoptatás esetében a Scott-féle Emulsió

elejét veszi a bagyadtságnak, bőségesen biztosítja a tejet és rózsás és virágzó arcává teszi a gyermeket.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb. Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Kapható minden gyógytárban.

BAUER GRÜNWALD A magyarok OTTHONA
GRAND HOTEL D'ITALIE VELENCÉ-BEN
VELENCE
Elsőrendű szálló. - Lift. - Kifűnő konyha.

A husvéti ünnepekre

10.000 pár cipő

érkezett különböző árban.

Meghivom a. n. é. közönséget raktáram megtekintésére.

Nincs vételkényszer.

Tisztelettel

WALDMANN N.
Corso Marac-ház

Magyar Vendéglő

Fiume, Riva Szapary, az Adria palota mellett. Magyar étterem. Kizárólag magyar konyha. Közvetlen termelőktől beszerelt magyar borok. Kifűnő villás reggeli.

Mérsékelt árak.

Az átutazó és a helybeli magyarság találkozó helye. Elegáns vendégszobák tengeri kilátással kaphatók.

Tulajdonos: LIBERMANN IZSO
Telef. 11-49

„OLLA“ kapható minden gyógytárban és jobb drogériában 2 évi jótállással.

VÁLOGATOTT MINTAGYŰJTEMENY TUCATJA K. 5.—

„Olla“-t több mint 2000 orvos mint a legmegbízhatóbbat ajánlja. Mindenütt kapható. Erd. árjegyzék ingyen.

Ujságelárusítók (rikkancsok)

jó heti fizetéssel és eladási jutalékkal felvétetnek

„A TENGERPART“ kiadóhivatalában Vicolo delli Ospedale, Wurzer-ház.

„DE LA VILLE“ SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM

FIUME, DEAK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —

Az étteremben délelőtt 9 órától izletes villásreggeli olcsó árakon.

A kávéházban esténként KOVÁCS JÓZSEF jómírnevű kaposvári cigányzenekara hangversenyéz.

Minden vasárnap d. u. 4-6 uzsonnazené.

TULAJDONOS:
ifju BUDAI KÁROLY

Corso 14. sz. I. emeleten kiadó egy 2 ablakos

butorozatlan nagy szoba

irodának vagy eladó helyiségnek igen alkalmas. Bővebb felvilágosítást ad Csillag I. Via Corta 1.

BONAVIA

nagyszálló és étterem

Via Edm. de Amicis 4 Fiume

56 szoba. - Tágas éttermek, nyáron szép kerthelyiséggel. - Magyar konyha. - Tiszta magyar és külföldi borok. - Kőbányai Polgári Sör. Olcsó árak!

Hungária-szálló étterme

Fiume Deák Korzó.

Kitűnő magyar konyha. Kifogástalan italok!

Olcsó havi előfizetés.

Aszfaltírozott s teljesen ujjáépített tekepálya.

Olcsó hus!

A Vicolo Germania I. sz. alatt, valamint a régi vásárcsarnok 24-26 számú rekeszében naponta friss marha, borjú és disznóhús a legkiválóbb minőségben méretik ki.

Magyar tulajdonos! Magyar kiszolgálás!

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépítőszerek stb. stb.

Nagy feltűnést

kelt orvosi körökben a keleti

EVOE-HAJVIZ

feltalálása

EVOE olyannyira hat a hajgyökérre, hogy 8 nap alatt feltétlenül fej és szakállhajat növeszt, ott ahol ez egyáltalában lehetséges. Fejkorpa és hajhullás jótállás mellett megszűnnek. EVOE-től minden haj hosszú és sűrű lesz. EVOE ősz hajnak fokozatosan visszaadja eredeti színét. Egy (több óra elegendő) nagy üveg EVOE ára K. 5.—, 3 üvegé K 12.— Fehér, finom és gyengéd bőrt, amely szeplőtől, mitesszerektől és izzadmányoktól ment, a következő teljesen ártalmatlan szerektől nyerhetünk: EVOE-szappan drbja K 1.—, EVOE-crème tégeyenként K. 2.— és K. 4.—, EVOE-puder (fehér, rózsaszínű és crème) 2 és 4 koronás dobozokban, stb. Sztéküldi utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküld. ellenében

BALOG JAQUES

WIEN, II/562. Praterstasse 57.

Magyar borbély és fodrász

Fiume Via Germania 46. sz. a pénzügyőri kaszárnya fölött.

Teljesen ujjáalakítva és a legnagyobb kényelemmel berendezve.

Pontos, tiszta kiszolgálás.

Tulajdonos: BELLAI JÁNOS.

Uri és női cipész

KULCSÁR K. Fiume

a kórház előtti téren.

Kifogástalan munka.

Pontos kiszolgálás.

Jutányos árak.

KING EDWARD

önborotváló készülék.

Sérülés kizárva!

A világ lepraktikusabb borotváló készüléke. Bársony puha borotválkozás minden előismeret nélkül. 1908-1909. évben 100.000

darabnál több kelt el. Fényes elismerő levelek a társadalom minden köréből. Kiszőrültetés és lehasadás már nem a borotválkozó költsége. Garantiált. Visszavétel. Komplet és kiválóan finom kivitelben kor. 9-75. Portó 45 fillér.

Övakodjunk, utáztatoktól. Viszontelárusítók keresetnek.

Rendeljen még ma:

KING EDWARD SAFETY RAZOR Comp. CHICAGO

egyedüli Kontrahense

JAQUES BALOG WIEN

II/298 Praterstrasse 57.

Szőlősgazdák!

Homokon és kötött földön.

Aki borait mindenkor jó áron és hamar akarja eladni, ültessen Delaware szőlőt szántóföldekre is, és ha a hiányzó tőkét ezzel pótolja, az ilyen vegyes bor oly finom lesz, hogy drágán és hamar elkel.

Ezt bizonyítjuk, kik már termeljük és bizonyítják a nagy borkereskedők, a kik 60-80 koronáért is megveszik hektóját, ha százezer hold ilyen teremne is. Permetezés nélkül a múlt évben is perenosporától mentes nagy termést adott (holdanként 35 hektó).

Vesszőről ÁRJEGYZÉK ingyen és bérmentve.

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos KOLY Biharm.

Pósta, távirtda és távbeszélő állomás.

Levelezés magyar, román, horvát, szerb és német nyelven.

VARIETÉ ORIENTALE

Fiume, Via Lavatoio (Uj Kucich-ház)

Tíz kiváló művészi erőből összeállított műsor.

Elsőrendű magyar énekesnők.

Kezdet: 9 órakor. Belépti díj 1 korona.

Tulajdonos: Pesaro Vittorio.

Használjon Nagysád FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉMET,

hogy arca tiszta, üde és bájos legyen!

A Földes-féle Margit-Crème a főrangú hölgyeknek is kedvenc szépítő szere, az egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra alatt észlelhető.

Mivel a Földes-féle Margit-Crémeket utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget.

A Földes-féle Margit-Crème ártalmatlan, zsírtalan, vegyíztiszta készítmény.

A bőr mindennemű tisztátalanágát, szepilőt, pattanást, mitesszert, májoltot, ráncokat stb. gyorsan és biztosan eltávolít. Nemcsak az arcból, hanem a nyak, váll és kéz fehéritésére és szépítésére is legalkalmasabb. Nagy tégely 2 korona, kicsi 1 korona minden gyógyszertárban és drogériában.

Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARADON.

Kapható Fiumében:

Babic Hinkó, Catti György, Ernesto Benco drog., Prodám Johan, Franco Prodám, Jechel Francesco drog., dr. Mizzan Adorján, Pavacic Fratelli dr. gyógyszerészárakban.

NOXIN

A LEGJOBB CIPŐ-KRÉM

NOXIN

Szabadalmazott KULCSAL

Minden jobb üzletben kapható. HOCHSINGER TESTVÉREK BUDAPEST.

Fiumei főraktáros: Georgievic S. cipőkereskedő, CORSO.

MIRKOVICH M.

nagy butorraktára, saját kárpitos-műhelyvel. Via Porto I-3-5 sz. : FIUME : Via San Vito 4-5 sz.

Nagy raktár Susák-Pecsinén.

Mindazon vevőknek, akik butorokat és kárpitos munkát akarnak vásárolni, mátol fogva nagy árleszállítást adok. Elsőrendű szekrények 1 ajtóval, fiókkal azelőtt 44, most 36 kor. Ugyanaz két ajtos, fiókos azelőtt 54, most 46 kor. Matrac tengeri füvel 1 személy részére 13, most 11 kor. Ruganyos ágycetét 1 személy részére 18, most 14 kor. Ugyanaz két személy részére 28, most 20 kor. Ágyak 15, 18, 20, 24, 32 stb. koronáért.

Házassulandók, valamint villák és szállók részére nagy választék öt százalékos engedménnyel.

Varieté Hotel Susák

Estéknként elsőrendű művészi erők fellépte.

Minden hó 1-én és 15-én új műsor.

Belépti díj 1 kor. - Kezdet 9 órakor.

FLORIÁN KÁVÉHÁZ

VELENCE Szt. Márkus-tér.

Elsőrendű kávéház. Az idegenek találkozó helye.

Kitűnő fagyalt alla napoletana. Tea, kávé, csokoládé, cukrászsütemények stb.

Előzékeny kiszolgálás.

QUADRI KÁVÉHÁZ

VELENCE, Szt. Márkus-tér.

Csokoládé, tea, cukrászdai frissítő italok, likörök és finom borok.

A Velencét látogató magyarok találkozó helye.